

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 15 marca 2024 r.

Znak: WK-610/40/4/23/24

Szanowna Pani
Urszula Bujak
Wójt Gminy
Panki

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 13 listopada 2023 r. do 8 stycznia 2024 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej **Gminy Panki** za okres od 1 stycznia 2019 r. do dnia zakończenia kontroli.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole kontroli podpisanym 16 stycznia 2024 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1325).

W zakresie zamówień publicznych:

– *W 2019 r. przeprowadzono postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na realizację zadania pn. „Przebudowa drogi gminnej ul. Głębockiego w Pankach” (wartość umowy 416.779,84 zł), w którym:*

➤ *zaniechano opisanie przedmiotu zamówienia za pomocą specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych, tj. dokumentów wymaganych zgodnie z art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1986 z późn. zm.),*

➤ *zaniechano wezwania wykonawcy, którego oferta została uznana za najkorzystniejszą, do złożenia wyjaśnień lub uzupełnienia podmiotowych środków dowodowych, pomimo że przedłożone przez niego dokumenty nie potwierdzały spełniania przez niego warunku polegającego na posiadaniu zdolności kredytowej lub środków finansowych w wysokości nie mniejszej niż 300.000 zł w okresie nie wcześniejszym niż 1 miesiąc przed upływem terminu składania ofert.*

Z przedłożonej przez wykonawcę wymaganej przez zamawiającego na potwierdzenie spełnienia tego warunku opinii bankowej wynikało, że bank dokonał analizy wg stanu na 31 marca 2019 r., a więc na 5 miesięcy i 16 dni przed upływem terminu składania ofert.

Zamawiający zaniechał natomiast wezwania tego wykonawcy do uzupełnienia podmiotowych środków dowodowych, udzielając zamówienia wykonawcy, który nie wykazał spełnienia warunku udziału w postępowaniu, naruszając tym samym przepisy art. 26 ust. 3 oraz art. 7 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2018 r., poz. 1986 z późn. zm.).

Czynności w zakresie przygotowania dokumentacji inwestycyjnej i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego wykonywali pracownicy Inspektoratu Inwestycji i Infrastruktury. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Inspektoratu.

Wniosek nr 1

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Panki w zakresie:

- prawidłowego opisywania przedmiotu zamówienia, zgodnie z wymogami art. 103 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1605 z późn. zm.),
- rzetelnej oceny podmiotowej wykonawców pod kątem spełnienia warunków udziału w postępowaniu wraz z każdorazowym przeprowadzeniem procedury jednokrotnego uzupełnienia przez wykonawcę podmiotowych środków dowodowych, jeżeli wykonawca, którego oferta została najwyżej oceniona, nie wykaże spełnienia warunków udziału w postępowaniu, stosownie do art. 128 ust. 1 oraz art. 16 i art. 17 ust. 2 ww. ustawy Prawo zamówień publicznych, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 z późn. zm.).

W zakresie dochodów budżetowych:

- *W latach 2020 - 2023 nieprawidłowo przeprowadzono czynności mające na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności danych wykazanych przez podatników podatku od nieruchomości oraz łącznego zobowiązania pieniężnego w zakresie posiadanych nieruchomości wykorzystywanych w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz nie wzywano podatników do złożenia informacji oraz korekt informacji oraz do wyjaśnienia przyczyn ich niezłożenia, co naruszało art. 272 pkt 2, art. 272 pkt 3, art. 274a § 1, art. 274a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019 r. poz. 900 z późn. zm.) w związku z art. 1a ust. 1 pkt 2, art. 1a ust. 1 pkt 3, art. 2 ust. 1 pkt 1 i 3 oraz art. 6 ust. 6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 5 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 1256 z późn. zm.).*

Powyższe dotyczyło:

- *podatników łącznego zobowiązania pieniężnego o nr karty konta 2287, którzy w złożonych w 2020 r. korektach informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych zawyżyli o 1.761,00 m² powierzchnię gruntu wykorzystywanego w związku z prowadzoną przez jednego z podatników działalnością oświatową.*

W trakcie kontroli podatnicy złożyli ponownie korekty informacji, w których zadeklarowano faktycznie wykorzystywaną powierzchnię gruntów pod działalność oświatową podlegającą zwolnieniu z art. 7 ust. 2 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz powierzchnię gruntu wykorzystywaną do celów prywatnych. Skutek finansowy wyniósł 1.919,00 zł;

- *podatników łącznego zobowiązania pieniężnego o nr karty konta 0214 (wspólnicy spółki cywilnej), którzy w złożonych w 2019 r. oraz 2022 r. informacjach na podatek od nieruchomości zaniechali wykazania wartości wszystkich posiadanych budowli (parkingów), wykorzystywanych w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą, a także zaniechali złożenia informacji na podatek rolny. W trakcie kontroli, w wyniku wezwania przez organ podatkowy, podatnicy złożyli korekty informacji o nieruchomościach za lata 2019-2023 podając wartość budowli, ponadto złożyli informacje na podatek rolny. Skutek finansowy wyniósł 500,00 zł.*

Zadania w zakresie m.in. wymiaru podatku od nieruchomości osób fizycznych, przygotowywania decyzji wymiarowych oraz prowadzenia czynności sprawdzających należały do inspektora ds. wymiaru podatków i opłat. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Agnieszka Balas – Skarbnik Gminy Panki.

Wniosek nr 2

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Panki w zakresie prawidłowego opodatkowania nieruchomości pozostających w posiadaniu podatników prowadzących działalność gospodarczą oraz prawidłowego dokonywania czynności sprawdzających złożonych informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych, a także egzekwowania obowiązku składania informacji o gruntach, mając na uwadze postanowienia art. 272 pkt 2 i 3 i art. 274a § 1, art. 274a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2023 r. poz. 2383 z późn. zm.), art. 1a ust. 1 pkt 2, art. 1a ust. 1 pkt 3, art. 2 ust. 1 pkt 1i 3, art. 2 ust. 2, art. 3 ust. 1 oraz art. 6 ust. 3 i ust. 6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 70 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 5 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333 z późn. zm.).

- *W latach 2019 - 2024 (do dnia zakończenia kontroli) zaniechano podjęcia działań celem opodatkowania podatkiem od nieruchomości osób fizycznych, którym przekazano w posiadanie na podstawie umów cywilnoprawnych lokale mieszkalne, stanowiące własność Gminy Panki, w których została wyodrębniona własność, czym naruszono art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a w związku z art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.).*

Powyższe dotyczyło 7 najemców lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 271,01 m², którzy zawarli z Gminą Panki umowy najmu w okresie od 1 stycznia 1991 r. do 30 czerwca 2020 r.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu Gminy w Pankach, przyczyną nieprawidłowości było nieprzekazywanie przez pracowników merytorycznych odpowiedzialnych za gospodarkę lokalami informacji o zawartych umowach najmu oraz wyodrębnieniu własności lokali.

W trakcie kontroli, organ podatkowy wezwał ww. najemców do złożenia informacji o posiadanych nieruchomościach i obiektach budowlanych.

Zadania w zakresie wymiaru podatku od nieruchomości należały do zadań inspektora ds. wymiaru podatków i opłat. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Agnieszka Balas – Skarbnik Gminy Panki. Osobami odpowiedzialnymi za przekazywanie informacji o zawartych umowach najmu lokali, stanowiących własność Gminy Panki, do Inspektoratu Finansowego byli: pracownicy Inspektoratu Inwestycji i Infrastruktury, nadzór w tym zakresie sprawowali były Kierownik tego Inspektoratu, a od dnia 17 kwietnia 2023 r. p. Agnieszka Balas – Skarbnik Gminy Panki.

Wniosek nr 3

Podjąć dalsze działania, mające na celu prawidłowe opodatkowanie nieruchomości stanowiących własność Gminy Panki, pozostających w posiadaniu osób fizycznych, mając na uwadze art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a, art. 6 ust. 1 i ust. 5 w związku z art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 70 z późn. zm.) oraz art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.).

W zakresie rozliczeń z kontrahentami:

- W latach 2021 - 2023 (do dnia kontroli), nieterminowo zwracano wniesione w pieniądzu zabezpieczenia należytego wykonania umów w łącznej kwocie 70.094,04 zł. Naruszono tym art. 453 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. poz. 2019 z późn. zm.).

Powyższe dotyczyło zabezpieczeń należytego wykonania umów niezwróconych czterem kontrahentom z terminem zwrotu od 11 września 2021 r. do 27 sierpnia 2023 r., a wynikających z:

- umowy nr 20/2021 zawartej w dniu 28 maja 2021 r. na wykonanie zadania pn. „Budowa przyłączy kanalizacji sanitarnej w miejscowości Praszczyki, Kałmuki” z terminem zakończenia: 2 miesiące od daty zawarcia umowy; termin zwrotu 70 % zabezpieczenia w wysokości 2.087,93 zł przypadał na dzień 11 września 2021 r., zwrotu dokonano w dniu 31 grudnia 2021 r.,
- umowy nr 75/2021 zawartej 15 grudnia 2021 r. na wykonanie zadania pn. Termomodernizacja budynku Ochotniczej Straży Pożarnej Zwierzyniec Trzeci z terminem zakończenia: 12 miesięcy od daty zawarcia umowy, termin zwrotu 70% zabezpieczenia w wysokości 2.747,50 zł przypadał na dzień 14 lipca 2022 r., zwrotu dokonano w dniu 26 sierpnia 2022 r.,
- umowy nr 50/2022 zawartej 22 czerwca 2022 r. na realizację zadania pn. „Odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych z zamieszkałych nieruchomości na terenie Gminy Panki” z terminem realizacji: 12 miesięcy, termin zwrotu 100% zabezpieczenia w wysokości 63.592,57 zł przypadał na dzień 30 lipca 2023 r.,
- umowy nr 35/2023 zawartej w dniu 1 czerwca 2023 r. na wykonanie zadania pn. „Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Konieczki” z terminem wykonania: 3 miesiące od daty zawarcia umowy, termin zwrotu 70% zabezpieczenia w wysokości 1.666,04 zł przypadał na dzień 27 sierpnia 2023 r.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu Gminy Panki, przyczyną nieterminowego przekazywania informacji do Inspektoratu Finansowego o konieczności zwrotu zabezpieczeń należytego wykonania umów były braki kadrowe w Inspektoracie Inwestycji i Rozwoju.

W trakcie kontroli, pismami z dnia 22 listopada 2023 r., pracownicy Inspektoratu ds. Inwestycji i Infrastruktury przekazali do Inspektoratu Finansowego informację o konieczności zwrotu ww. zabezpieczeń. Zwrotu dokonano w dniu 23 listopada 2023 r.

Osobami odpowiedzialnymi za przekazywanie informacji do Inspektoratu Finansowego o obowiązku zwrotu zabezpieczenia byli: pracownicy Inspektoratu Inwestycji i Rozwoju. Nadzór w tym zakresie sprawowali byli oraz obecny Kierownik Inspektoratu Inwestycji i Rozwoju.

Wniosek nr 4

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Panki w zakresie terminowego zwrotu zabezpieczenia należytego wykonania umowy, stosownie do art. 453 ust. 3 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1605 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 z późn. zm.).

W zakresie księgowości:

- W latach 2019 - 2023 w ewidencji księgowej Urzędu Gminy Panki nieprawidłowo ujęto operacje w ewidencji pozabilansowej na koncie 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego”, co naruszyło zasady ewidencji na ww. kontach określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych

zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 poz. 1911 z późn. zm.) oraz w polityce rachunkowości wprowadzonej na podstawie zarządzenia Wójta Gminy Panki Nr 120.1.2020 z dnia 02.01.2020 r. ze zmianami, jak również w obowiązującej poprzednio polityce rachunkowości wprowadzonej na podstawie zarządzenia Wójta Gminy Panki Nr 10/2011 z dnia 07.01.2011 r. ze zmianami, w związku z art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Powyższe dotyczyło:

- umowy nr 87/2019 zawartej 1 października 2019 r. do kwoty 416.779,84 zł,
- umowy nr 20/2021 zawartej 28 maja 2021 r. na kwotę 59.655,00 zł,
- umowy nr 35/2023 zawartej 1 czerwca 2023 r. na kwotę 47.601,00 zł.

Zaangażowanie ujęto na podstawie faktur za wykonaną usługę zamiast na podstawie danych wynikających z zawartych umów.

W polityce rachunkowości wprowadzonej zarządzeniem Nr 120.1.2020 z dnia 02.01.2020 r. ze zmianami ustalono zaangażowanie wydatków na podstawie wartości umów, decyzji i innych postanowień, których wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w danym roku bieżącym. Nie doprecyzowano sposobu ewidencji zaangażowania, który był stosowany w praktyce.

Zadania w zakresie prowadzenia pozabilansowego konta 998 należały do pracowników Inspektoratu Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Agnieszka Balas – Skarbnik Gminy Panki.

Wniosek nr 5

Zapewnić prowadzenie prawidłowej ewidencji prawnego zaangażowania wydatków budżetowych roku bieżącego na pozabilansowym koncie 998, stosownie do zasad funkcjonowania tego konta określonego w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r., poz. 342), mając na uwadze art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.) oraz postanowienia polityki rachunkowości wprowadzonej zarządzeniem Wójta Gminy Panki Nr 120.1.2020 z dnia 02.01.2020 r. ze zmianami.

- W 2022 r. zaniechano bieżącego ewidencjonowania w księgach rachunkowych Urzędu Gminy Panki zmian w stanie środków trwałych na koncie 011 „Środki trwałe” w grupie „0 - Grunty” w zakresie nabycia i zbycia dwóch nieruchomości gruntowych stanowiących 24 działki gruntu o łącznej powierzchni 5,0914 ha i łącznej wartości wynikającej z operatów szacunkowych 116.305,00 zł.

Powyższym naruszono art. 4 ust. 2, art. 20 ust. 1, art. 24 ust. 1 i ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2019 r. poz. 351z późn. zm.) w związku z zasadami funkcjonowania konta 011 wynikającymi z postanowień załącznika Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342) oraz planu kont dla Urzędu Gminy wraz z ich opisem, przyjętym w zarządzeniu Nr 120.1.2020 Wójta Gminy Panki

z dnia 02.01.2020 r. w sprawie przyjęcia zasad polityki rachunkowości w Gminie Panki oraz jednostce budżetowej Urząd Gminy Panki, ze zmianami.

Z wyjaśnień udzielonych przez pracowników Urzędu Gminy Panki wynika, że nieruchomości od dawna stanowiły własność Gminy Panki, jednak nie zostały ujęte w ewidencji środków trwałych.

Przyczyną powyższej nieprawidłowości był nieprawidłowy obieg dokumentów dotyczących nabycia i zbycia nieruchomości. Skutkiem powyższego było wykazanie nieprawidłowych danych w zakresie składników majątkowych w bilansie Urzędu Gminy Panki wg stanu na 31 grudnia w latach 2019-2021.

Powyższe świadczy także o nieprawidłowo przeprowadzonej inwentaryzacji gruntów według stanu na 31 grudnia 2020 r., w wyniku której nie stwierdzono różnic inwentaryzacyjnych, tj. niezgodnie z przepisami art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

W trakcie inwentaryzacji wg stanu na 31.12.2020 r. nie przeprowadzono weryfikacji stanu środków trwałych w zakresie gruntów, tj. nie porównano danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i nie dokonano weryfikacji wartości tych składników.

Zgodnie z wyjaśnieniami, pracownik Inspektoratu Finansowego porównał jedynie ewidencję analityczną z ewidencją syntetyczną środków trwałych, w tym gruntów.

Inwentaryzację według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. przeprowadzono na podstawie zarządzenia Nr 120.48.2020 Wójta Gminy Panki z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji. Prawidłowe przeprowadzenie inwentaryzacji należało do zadań komisji inwentaryzacyjnej powołanej tym zarządzeniem.

Przygotowanie dowodów księgowych dotyczących nabycia i zbycia nieruchomości należało do Inspektora ds. gospodarki gruntami, nadzór w tym zakresie sprawował były Kierownik Inwestycji i Infrastruktury.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej należały do pracowników Inspektoratu Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Agnieszka Balas – Skarbnik Gminy Panki.

Wniosek nr 6

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Panki w zakresie:

- przekazywania informacji o zmianach w stanie środków trwałych w celu bieżącego ich ujmowania w księgach rachunkowych, stosownie do art. 20 ust. 1, art. 24 ust. 1 oraz ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r., poz. 120 z późn. zm.), zasad funkcjonowania konta 011 wynikających z postanowień załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r., poz. 342),
- prawidłowego przeprowadzania inwentaryzacji gruntów w drodze weryfikacji, stosownie do art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r., poz. 120 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 z późn. zm.).

- W 2020 r. środki trwałe oraz pozostałe środki trwałe przekazane ochotniczym strażom pożarnym, Szkole Podstawowej w Konieczkach, Szkole Podstawowej w Aleksandrowie oraz Zespołowi Szkół w Pankach zinwentaryzowano drogą spisu z natury zamiast uzyskać potwierdzenia sald, czym

naruszono art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351 z późn. zm.).

Środki trwałe będące w używaniu ww. jednostek zostały zinwentaryzowane w drodze spisu z natury przez komisję inwentaryzacyjną powołaną przez Wójta Gminy Panki zarządzeniem Nr 120.48.2020 z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji.

Powyższym zarządzeniem powołane zostały zespoły spisowe do przeprowadzenia w jednostce organizacyjnej – Urzędzie Gminy Panki spisu z natury środków trwałych, pozostałych środków trwałych według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu Gminy Panki, przyczyną nieprawidłowości był zapis zarządzenia Nr 120.32.2016 z dnia 23 grudnia 2016 r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji inwentaryzacyjnej w Urzędzie Gminy Panki, zgodnie z którym inwentaryzację w drodze uzgodnienia salda stosuje się do ustalenia stanu własnych składników majątkowych powierzonych na podstawie stosownych umów innym jednostkom. Spisane przez zespoły spisowe środki trwałe oraz pozostałe środki trwałe przekazane zostały bez umów/protokołów zdawczo-odbiorczych, za wyjątkiem budynków strażnic przekazanych w bezpłatne użytkowanie.

Przygotowanie projektu zmiany zarządzenia Wójta Gminy Panki w sprawie wprowadzenia Instrukcji inwentaryzacyjnej należało do Głównego Księgowego Urzędu Gminy Panki. Zestawienie arkuszy spisu z natury – „Środki trwałe” oraz „Pozostałe środki trwałe” zatwierdzili p. Urszula Bujak – Wójt Gminy Panki oraz Główny Księgowy Urzędu Gminy Panki.

Wniosek nr 7

Zapewnić prawidłowe przeprowadzenie inwentaryzacji własnych aktywów powierzonych innym podmiotom drogą uzyskania od kontrahentów potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów, stosownie do art. 26 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r., poz. 120 z późn. zm.).

Wniosek nr 8

Rozważyć dostosowanie obowiązującej w Urzędzie Gminy Panki instrukcji inwentaryzacyjnej do wymogów art. 26 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r., poz. 120 z późn. zm.), mając na uwadze art. 10 ust. 2, art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 z późn. zm.).

W zakresie sprawozdawczości:

- *W 2021 r. i 2023 r. zaniechano zaklasyfikowania w ewidencji księgowej Urzędu Gminy Panki jako zobowiązań wymagalnych oraz wykazania w jednostkowych kwartalnych sprawozdaniach Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec III kwartału 2021 r. oraz III kwartału 2023 r. w poz. E4. zobowiązań wymagalnych w wysokości odpowiednio 2.087,93 zł oraz 65.258,61 zł, stanowiących niezwrócone w terminie zabezpieczenia roszczeń z tytułu zabezpieczenia należytego wykonania umowy wobec trzech kontrahentów. W obowiązującej w Urzędzie Gminy Panki polityce rachunkowości nie określono sposobu prowadzenia ksiąg pomocniczych w zakresie wymagalności zobowiązań.*

Naruszono tym wymogi art. 4 ust. 1, art. 8, art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r., poz. 217 z późn. zm.) oraz § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek

sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 2396 z późn. zm.) oraz § 2 ust. 1 pkt 4 instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 8 do ww. rozporządzenia w związku z § 20 ust. 1 pkt 4 lit. b rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342).

Wykonywanie obowiązków określonych przepisami ustawy o rachunkowości, w tym przygotowanie projektu polityki rachunkowości należało do zadań Głównego Księgowego Urzędu Gminy Panki. Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, kierownik jednostki ustala w formie pisemnej i aktualizuje dokumentację, opisującą przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości.

W trakcie kontroli sporządzono korektę sprawozdania Rb-Z wg stanu na koniec III kw. 2023 r., w którym wykazano zobowiązania wymagalne w wysokości 65.258,61 zł.

Przygotowanie danych do sprawozdań Rb-Z należało do zadań pracowników Inspektoratu Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Agnieszka Balas – Skarbnik Gminy Panki.

Sprawozdania Rb-Z wg stanu na koniec III kwartału 2021 r. oraz na koniec III kwartału 2023 r. (wersja pierwotna oraz korekta z dnia 4 grudnia 2023 r.) podpisały p. Urszula Bujak, Wójt Gminy Panki oraz p. Agnieszka Balas, Skarbnik Gminy Panki.

Wniosek nr 9

Zapewnić prawidłowe prezentowania danych w sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji w zakresie niezwróconych w terminie depozytów mających charakter gwarancji należytego wykonania zobowiązania, stosownie do postanowień § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 652) oraz § 2 ust. 1 pkt 4 instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 8 do ww. rozporządzenia, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 z późn. zm.).

Wniosek nr 10

Uzupełnić przepisy wewnętrzne regulujące politykę rachunkowości Urzędu Gminy Panki o opis sposobu prowadzenia kont ksiąg pomocniczych w zakresie zobowiązań wymagalnych, stosownie do art. 8, art. 10 ust. pkt 3 lit. a art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r., poz. 120 z późn. zm.), w związku z § 20 ust. 1 pkt 4 lit. b rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342).

W zakresie gospodarki nieruchomościami:

- W latach 2019 - do dnia kontroli zaniechano opracowania planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości, o którym mowa w art. 25 ust. 2 w związku z art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2018 r., poz. 2204 z późn. zm.).

Zadania związane z przygotowaniem i prowadzeniem dokumentacji dotyczącej całokształtu zagadnień z zakresu gospodarki nieruchomościami należały do obowiązków Inspektora ds. gospodarki gruntami.

Osobą odpowiedzialną za gospodarowanie gminnym zasobem nieruchomości zgodnie z treścią art. 25 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, jest p. Urszula Bujak – Wójt Gminy Panki.

Wniosek nr 11

Sporządzić plan wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości wymagany zgodnie z treścią art. 25 ust. 2 w związku z art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2023 r., poz. 344 z późn. zm.).

- W 2022 r. r. przeprowadzono dwa postępowania na sprzedaż nieruchomości gminnych, w których nieterminowo opublikowano w prasie wyciągi z ogłoszenia o sprzedaży dwóch nieruchomości w trybie przetargowym, tj. z opóźnieniem wynoszącym 10 i 16 dni. Powyższym naruszono postanowienia § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2021 r. poz. 2213).

Zadania związane z przygotowaniem i prowadzeniem dokumentacji dotyczącej całokształtu zagadnień z zakresu gospodarki nieruchomościami należały do obowiązków Inspektora ds. gospodarki gruntami.

Wniosek nr 12

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Panki w zakresie terminowego publikowania w prasie ogłoszeń o sprzedaży nieruchomości stosownie do postanowień § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2021 r. poz. 2213), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 z późn. zm.).

W zakresie rozliczeń z jednostkami organizacyjnymi:

- Do dnia zakończenia kontroli Urząd Gminy Panki prowadził obsługę finansowo-księgową gminnych placówek oświatowych, pomimo że Rada Gminy Panki nie podjęła uchwały w zakresie prowadzenia wspólnej obsługi jednostek oświatowych Gminy Panki oraz nie wskazała Urzędowi jako jednostki obsługującej w tym zakresie, jednostek obsługiwanych oraz zakresu obowiązków powierzonych w ramach wspólnej obsługi, co było wymagane obowiązującym od 1 stycznia 2016 r. art. 10b ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r., poz. 994 z późn. zm.).

Zgodnie z obowiązującym w Urzędzie Gminy Panki regulaminem organizacyjnym wprowadzonym zarządzeniem Nr 120.12.2023 Wójta Gminy Panki z dnia 17 marca 2023 r., a poprzednio nr 120.44.2022 z dnia 20 września 2022 r., 120.6.2021 z dnia 15 lutego 2021 r. ze zm., 120.1.2016 z dnia 4 stycznia 2016 r. ze zm., obowiązki i zadania Inspektoratu Finansowo-Księgowej Obsługi Szkół obejmują m. in. prowadzenie ksiąg rachunkowych i sprawozdawczości jednostek oświatowych.

Zgodnie z wyjaśnieniami p. Urszuli Bujak – Wójta Gminy Panki, brak przygotowania ww. projektu uchwały Rady Gminy Panki wynikał z błędnej interpretacji art. 10b ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

Nadzór nad działalnością gminnych jednostek oświatowych oraz opracowanie projektu zmian regulaminu organizacyjnego, należały do zadań p. Krystyny Kubat – Sekretarza Gminy Panki. Zgodnie z art. 30 ust. 2 pkt 1 ww. ustawy o samorządzie gminnym, przygotowanie projektu uchwały należało do zadań kierownika jednostki. Obowiązki kierownika jednostki pełniła p. Urszula Bujak – Wójt Gminy Panki.

Wniosek nr 13

Zorganizować wspólną obsługę finansowo-księgową jednostek oświatowych Gminy Panki w sposób zgodny z art. 10b ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.), mając na uwadze art. 10c tej ustawy.

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach
Daniel Kołodziej

Daniel Kołodziej Elektronicznie podpisany przez
Daniel Kołodziej
Data: 2024.03.15 13:07:51 +01'00'